

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1730/2020
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Петровић, адвокат из ..., против туженог Грађевинског предузећа "ББ" а.д. ..., чији је пуномоћник Драган Антић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 264/19 од 24.10.2019. године, у седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 264/19 од 24.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици П1 269/17 од 19.06.2016. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му исплати на име накнаде материјалне штете и то: за изгубљену зараду због смањене радне способности за период од 01.04.2007. године до 01.05.2009. године, износ од 543.150,00 динара; за изгубљену зараду због смањене способности за период од 01.05.2009. године до 01.10.2011. године, износ од 756.064,80 динара, са законском затезном каматом по стопи у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 01.05.2014. године, па до исплате. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му накнади материјалну штету на име туђе неге и помоћи у износу од 50.000,00 динара и на име трошкова појачане исхране да му исплати износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом по стопи у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 22.01.2007. године па до исплате, као неоснован. Ставом III изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 655.050,00 динара.

Пресудом Апелационог суда Нишу Гж1 264/19 од 24.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Сурдулици П1 269/2017 од 19.06.2018. године, у ставу првом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца, као неоснован, да се обавезе тужени да му исплати на име материјалне штете за изгубљену зараду због смањене радне способности за период од 01.04.2007. године до 01.05.2009. године, износ од 543.150,00 динара и на име материјалне штете за

изгубљену зараду због смањене радне способности за период од 01.05.2009. године до 01.10.2011. године, износ од 756.064,80 динара, са законском затезном каматом по стопи у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 01.05.2014. године па до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 388.965,96 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 87/18), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које су одредбом члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку, прописане као разлог за изјављивање ревизије. Битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији указује, није разлог за изјављивање ревизије, сходно наведеној одредби Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог почев од 01.05.2006. године до 31.03.2007. године, када му је радни однос код туженог престао. По основу уговора о раду бр. ..., тужилац је код туженог обављао послове ВКВ зидар – тесар. Тужени је са иностраном фирмом закључио уговор о дугорочној производној кооперацији, на основу кога је своје запослене упућивао на привремени рад у иностранство ради извођења инвестиционих радова и пружања услуга на градилиштима у Астани – Казахстан. На основу тог уговора, тужени је тужиоца упутио на привремени рад у Казахстан, где је он дана 29.06.2006. године задобио тешку телесну повреду радећи на градилишту, када је приликом бетонирања зида дошло до пуцања црева које је тужиоца оборило са висине од 5 метара. Код тужиоца је постојала потпуна неспособност за рад у време повреде, операције и спровођења рехабилитационог третмана, у ком периоду је он био на боловању. Након завршетка боловања и лечења, код тужиоца постоји потпуни губитак радне способности за обављање послова на којима је радио (зидар-тесар), а ограничена радна способност за обављање тешких физичких послова, рад на висини и дубини, за обављање послова који захтевају ношење и преношење терета, за дуго стајање и ходање, као и за послове који захтевају пењање и силажење степеницама, те за све врсте послова који захтевају очувану функцију обе руке. Умањење његове радне способности, процентуално износи 60%. У периоду од 01.04.2007. године до 03.05.2009. године, тужилац је био на евиденцији Националне службе за запошљавање и био је корисник новчане накнаде по основу незапослености, након чега је остварио право на сразмерни део старосне пензије. Вештачењем је утврђено да је тужилац претрпео штету због смањене радне способности за период од 01.04.2007. године до 01.05.2009. године у износу од 543.150,00 динара, а за период од 01.05.2009. године до 01.10.2011. године у износу од 756.064,80 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужилац има право на накнаду штете, како обичне, тако и измакле користи, у смислу одредбе члана 189.став 1. Закона о облигационим односима, у вези одредбе члана 106.став 5. Закона о радним односима, чија висина је утврђена налазом и мишљењем вештака, пошто код њега постоји потпуни губитак радне способности за обављање послова на којима је радио, при чему тужилац има и умањење опште радне способности у проценту од 60%.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио тако што је тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован, у смислу одредбе члана 164. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...32/13), одредбе члана 154. став 1. и 189. став 1. и 3. Закона о облигационим односима и одредбе члана 2, 31. став 1, 3. и 4. и 67. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС" бр. 36/2009...38/2015). По налажењу другостепеног суда, не постоји директна узрочно-последична веза између повређивања тужиоца и насталог умањења његове радне способности са једне стране, престанка радног односа код туженог и остваривања права на новчану накнаду за случај незапослености, те касније и одласка у старосну пензију, са друге стране. Наиме, тужилац није доказао да је до престанка његовог радног односа и остваривања права на новчану накнаду за случај незапослености дошло због повређивања и делимичног губитка радне способности, посебно при чињеници да он није остварио право на инвалидску већ на старосну пензију, по протеклу одређеног периода у ком је примао новчану накнаду као незапослено лице, а то су лица способна за рад која активно траже запослење.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно, побијаном одлуком, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован, применом правила о терету доказивања, у смислу одредбе члана 228. и 231. став 1. и 2. Закона о парничном поступку.

Послодавац је дужан да запосленом накнади штету коју је претрпео повредом на раду или у вези са радом, сходно одредби члана 164. Закона о раду.

Накнада материјалне штете прописана је одредбом члана 189. став 1. Закона о облигационим односима, тако што оштећени има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. У смислу става 3.те одредбе Закона, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другог физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета), сходно одредби члана 155. Закона о облигационим односима.

У конкретном случају, тужиоцу је радни однос код туженог престао дана 31.03.2007. године, па је од 01.04.2007. године до 01.05.2009. године био на евиденцији незапослених лица и примао новчану накнаду по основу незапослености, након чега је остварио право на старосну пензију. Тужилац је био дужан да докаже да му је радни однос код туженог престао због делимичног губитка његове радне способности, као

последица предметне повреде, као и да из истог разлога, није био у могућности да нађе друго запослење, а то није доказао.

Тужилац у ревизији указује да је његова радна способност умањена 60%, као последица повреде на раду за коју је тужени одговоран. Међутим, то није довољно за обавезивање тужене да му накнади износе утврђене вештачењем. Код тужиоца постоји преостала радна способност, што значи да је он имао могућност да ради и стиче зараду. Материјална штета се не претпоставља него се доказује, а тужилац није доказао да је тужени одговоран за то што тужилац није радио након 01.04.2007. године. Због тога, тужилац неосновано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци ове пресуде донео у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**